

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobkyně: MUDr. K. M., bytem M. L., zastoupené: JUDr. Pavel Turoň, advokát, Moskevská 1461/66, 360 01 Karlovy Vary, proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ), v řízení o žalobě ze dne 16.5.2016 proti rozhodnutí žalované ze dne 11.3.2016 č.j. X o přeplatek na starobním důchodu,*

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 11.3.2016 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 22.5.2014 se **z r u š u j í** a věc se **v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je **p o v i n n a** zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce JUDr. Pavla Turoně na nákladech řízení částku ve výši 4.719,-Kč na účet vedený u Komerční banky, a.s., číslo 34442341/0100, VS 314912, nejpozději do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 16.5.2016 se žalobkyně domáhala přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 11.3.2016 č.j. X, jelikož nesouhlasila s tím, že dle žalované zavinila vznik přeplatku tím, že přijala zdvojenou platbu, avšak takové tvrzení není pravdivé, protože v roce 2007 si požádala o přiznání předčasného důchodu, ale jeho přiznání nebylo vyřízeno včas a jeho výše není dosud správně určena. Výplata důchodu také nebyla prováděna pravidelně v měsíčních intervalech, jak jí dle zákona náleží a důchod jí dlouhodobě nebyl vůbec vyplácen a k hromadné výplatě došlo teprve po té, co se v červnu 2013 obrátila s žádostí o pomoc na prezidenta ČR. Peníze přijala v dobré víře s tím, že jí náleží pro legitimní

očekávání na výplatu důchodu a je-li v odůvodnění rozhodnutí tvrzeno, že jí byla provedena zdvojená výplata na základě rozhodnutí ze dne 26.6.2013 a 7.3.2014, pak po vydání těchto rozhodnutí žádnou platbu neobdržela a jsou tam uváděny dny výplat, které v žádném případě nekorespondují s dny vydání předmětných rozhodnutí. Proč tomu tak je a na základě jakých skutečností ČSSZ výplaty prováděla, není zřejmé z odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále namítala, že rozpis plateb důchodu uvedený v odůvodnění rozhodnutí je pro absenci jakéhokoliv odůvodnění a zejména odkazu na příslušná rozhodnutí zcela nepřezkoumatelný a navíc neodpovídá ani dosud vydaným rozhodnutím o výši přiznaného důchodu. Tvrzení žalované v rozhodnutí ze dne 11.3.2016, že přijala zdvojené plnění, není pravdivé, neboť žádné zdvojené plnění od žalované neobdržela. Pokud se žalovaná dovolává toho, že pobírá či pobírala starobní důchod z Ruské federace (dále jen **RF**), pak toto tvrzení není správné, neboť důchod z RF jí sice byl vyplácen v určitém období, ale bylo to v době, kdy jí žalovaná, ač měla, žádné plnění neposkytovala. V průběhu řízení, ať již před soudem či žalovanou, však bylo konstatováno, že důchod z RF jí nenáleží a ona jej vrátila, což žalované musí být známo, ale přesto se ve svém rozhodnutí obsáhle zabývá jejím údajným zaviněním, cituje různá rozhodnutí a dovozuje její odpovědnost místo toho, aby řešila svoji nečinnost, která jí neumožnila řádný odchod do důchodu. Dosavadním postupem žalované utrpěla újmu, a to nejenom materiální, ale i psychickou, proto nepovažuje požadavek ČSSZ na vrácení za správný, protože nárok na vrácení jakýchkoliv částek jí nenáleží. Závěrem navrhla zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 11.3.2016 a vrácení věci žalované k novému projednání a rozhodnutí. *(K žalobě byly připojeny kopie napadeného rozhodnutí, které bylo zástupci žalobkyně dle připojeného razítka doručeno dne 15.3.2016, i předcházejícího rozhodnutí.)*

Napadeným rozhodnutím ze dne 11.3.2016 č.j. X žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 22.5.2014, kterým žalovaná uložila žalobkyni podle ustanovení § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., *o organizaci a provádění sociálního zabezpečení*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o provádění sociálního zabezpečení**) povinnost vrátit ČSSZ přeplatek na starobním důchodu, který vznikl za období od 22.1.2010 do 22.9.2010 v částce 53.989,-Kč do 8 dnů od právní moci rozhodnutí. V rozsáhlém odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 11.3.2016 žalovaná zdůraznila mimo jiné, že přezkoumala námitkami napadené rozhodnutí ze dne 22.5.2014 v plném rozsahu, když usnesením ze dne 19.6.2014 přerušila řízení o námitkách, ale jelikož pominuly překážky, pro které bylo řízení přerušeno, ČSSZ pokračovala v řízení (*jedná se v pořadí o šesté řízení o námitkách*) a po provedeném dokazování dospěla k závěru o nedůvodnosti podaných námitek. Dle žalované žalobkyně nezachovala potřebnou míru opatrnosti, protože bez racionálního důvodu předpokládala, že může přijímat výplatu starobního důchodu před dosažením důchodového věku na základě dvou prvoinstančních rozhodnutí ze dne 26.6.2013 a č. I. ze dne 7.3.2014, čímž vznikl ČSSZ škodlivý následek ve výši 53.989,-Kč, a také odkázala např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) ze dne 10.1.2013 sp.zn. 8As 34/2012-35 či sp.zn. 8Ads 17/2014-37 ze dne 18.6.2014. Žalovaná vyjádřila názor, že žalobkyně nemá pouze oznamovací povinnost vůči ČSSZ, kterou i tak nesplnila, ale má také povinnost nepřijmout, resp. bezodkladně vrátit ČSSZ starobní důchod před dosažením důchodového věku, o němž příjemce důchodu musel z okolností předpokládat, že mu nenáleží. Zaviněné porušení právní povinnosti žalobkyně ČSSZ tak spatřuje v tom, že neoprávněně vyplacené měsíční splátky uvedeného starobního důchodu nevrátila, ačkoliv

musela z okolností předpokládat, že jí byly vyplaceny neprávem. Pokud by žalobkyně vracela v roce 2010 měsíční splátky starobního důchodu před dosažením důchodového věku, o nichž vzhledem ke svým osobním poměrům a okolnostem případu musela vědět, že jí nenáleží, přeplatek na starobním důchodu by nevznikl. I když byl starobní důchod před dosažením důchodového věku vyplácen na účet vedený u banky, měla možnost pohyb na svém účtu sledovat a měla možnost v roce 2010 poukazované měsíční splátky starobního důchodu bezodkladně vracet ČSSZ, jakmile se o jejich připsání na účet dozvěděla, avšak tyto platby přijímala, ačkoliv věděla, že za stejné období (*rozumí se období od 22.1. do 22.9.2010*) jí ČSSZ vyplatila osm měsíčních splátek na základě dvou prvoinstančních rozhodnutí, a to rozhodnutí ze dne 26.6.2013 a č. I. ze dne 7.3.2014. Tento výklad ustanovení § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. potvrdil NSS v rozsudku ze dne 2.8.2013 sp.zn. 4Ads 58/2013-21 i v rozsudku ze dne 28.8.2013 sp.zn. 3Ads 95/2012-23. Žalobkyni tedy odpovědnost za přeplatek na starobním důchodu před dosažením důchodového věku vznikla na základě jejího nedbalostního jednání, protože neprávem vyplacené měsíční splátky starobního důchodu nevrátila ČSSZ, ačkoliv musela z okolností předpokládat, že jí byly vyplaceny neprávem a její protiprávní jednání spočívá v přijetí neprávem vyplacených částek starobního důchodu před dosažením důchodového věku. Rovněž bylo uvedeno, že ČSSZ žalobkyni v období od 22.1. do 22.9.2010 vyplatila jednak 8 měsíčních splátek ve výši 4.830,-Kč (*viz prvoinstanční rozhodnutí ze dne 26.6.2013*) a jednak 8 měsíčních splátek ve výši 5.946,- Kč (*viz prvoinstanční rozhodnutí č. I. ze dne 7.3.2014*), díky této zdvojené výplatě uvedeného starobního důchodu vznikl v roce 2014 zjištěný přeplatek ve výši 53.989,-Kč, který byl vypočítán z rozdílu částky 319.886,-Kč (*celková suma částek starobního důchodu před dosažením důchodového věku, které náležely žalobkyni v období od 22.1. do 22.5.2007 a dále až od 22.1.2010 do 21.2.2014*) a částky 373.875,- Kč (*celková suma částek vyplacených žalobkyni*), jak je uvedeno v odůvodnění i tohoto rozhodnutí, stejně tak je výše přeplatku uvedena ve správné výši v rozhodnutí ze dne 22.5.2014.

Z připojené kopie rozhodnutí ČSSZ ze dne 22.5.2014 č.j. X vyplývá, že jím bylo rozhodnuto tak, že dle ustanovení § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. se žalobkyni ukládá povinnost vrátit ČSSZ přeplatek v částce 53989 Kč, který vznikl za období od 22.1.2010 do 22.9.2010 na starobním důchodu a to do 8 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí s odůvodněním, že v uvedeném období byl žalobkyni vyplácen starobní důchod ve vyšší výši než náležel, neboť byla provedena zdvojená výplata starobního důchodu na základě rozhodnutí ze dne 26.6.2013 a rozhodnutí č. I. ze dne 7.3.2014. Dále byl uveden rozpis plateb a náležitostí za období od 22.1.2007 do 21.2.2014, kdy náleželo celkem 319.886,-Kč, ale bylo vyplaceno:

Doplatek od 22.1.2007 do 22.9.2010 vyplacen dne 25.6.2013	celkem 199.129 Kč
Záloha vyplacena dne 10.2.2014	celkem 40.000 Kč
Doplatek od 22.1.2007 do 21.2.2014 vyplacen dne 13.2.2014	celkem 42.354 Kč
Doplatek od 22.1.2007 do 21.2.2014 vyplacen dne 13.2.2014	celkem <u>92.392 Kč</u>
Celkem vyplaceno	373.875 Kč

Dále bylo uvedeno: K dnešnímu dni je na ČSSZ Praha evidován přeplatek 53 989 Kč. Tím vznikl přeplatek ve výši uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí. Žalobkyně zavinila vznik přeplatku tím, že zdvojenou výplatu starobního důchodu přijala.

Po doručení žaloby žalovaná v podání ze dne 28.6.2016 sdělila, že nemůže podat vyjádření k žalobě vzhledem k tomu, že žalobkyní byla podána ústavní stížnost vedená u Ústavního soudu pod sp. zn. I. ÚS 652/16 a tento soud požádal o zapůjčení dávkového spisu.

Poté žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 15.12.2016 popsala stručně průběh řízení od podání žádosti žalobkyně dne 13.10.2006 o starobní důchod podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**) s požadovaným datem přiznání od 22.1.2007 a zdůraznila, že teprve z jejího podnětu, kdy opakovaně vyzývala ruského nositele pojištění k prokázání doby pojištění a současně i k odstranění rozporů v počtu vždy různých časových období, které tento nositel pojištění v průběhu tohoto řízení vykazoval, se podařila prokázat doba pojištění získaná žalobkyní na území RF, s jejímž zápočtem již získala potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na starobní důchod podle § 31 zákona; nejednalo se tedy o liknavost žalované, což si žalobkyně stále odmítá připustit a uznat, ale o liknavost a nespolupráci ruského nositele pojištění, která odsunula přiznání starobního důchodu žalobkyni o několik let, v čemž dal žalované za pravdu i Krajský soud v Plzni ve svém rozsudku ze dne 30.1.2013 č.j. 16Ad 67/2011-100, kterým sice zrušil rozhodnutí žalované a zavázal ji k novému rozhodnutí, avšak až poté, kdy ruský nositel pojištění konečně podal jednoznačné vyjádření ohledně možnosti zhodnocení doby pojištění žalobkyně získané na území RF.

Rovněž byla citována část usnesení Ústavního soudu ze dne 29.8.2016 č.j. I. ÚS 652/16 (rozhodnutím ČSSZ ze dne 7.3.2014 č.j. X označené I. byl žalobkyni dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona a podle čl. 4 odst. 1 a 2, čl. 5 odst. 1 a čl. 6 a 7 Dohody mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení č. 116/1960 Sb. (dále jen **Dohoda**), od 22.1.2010 uvolněn starobní důchod, proti němuž podala žalobkyně námitky, které byly zamítnuty rozhodnutím žalované ze dne 5.5.2014, proti němuž podala žalobkyně žalobu, kterou Krajský soud v Plzni zamítl rozsudkem ze dne 16.7.2015 č.j. 16Ad 47/2014 a proti tomuto rozsudku podala žalobkyně kasační stížnost, kterou zamítl NSS rozsudkem ze dne 2.12.2015 č.j. 4Ads 196/2015-35; poté žalobkyně podala uvedenou ústavní stížnost), v níž bylo konstatováno:

„Jak si Ústavní soud ověřil, dotčené orgány vyšly z dostatečně zjištěného skutkového stavu, na který aplikovaly příslušná zákonná ustanovení, jež v uspokojivé míře vyložily, přičemž tento svůj postup osvětlily v odůvodnění svých rozhodnutí, které tak nelze označit za arbitrární, nadměru formalistická či zakládající extrémní rozpor mezi skutkovými zjištěními a z nich vyvozenými právními závěry. Dlužno podotknout, že stěžovatelka v ústavní stížnosti toliko pokračuje v polemice s ČSSZ a správními soudy na úrovni jimi aplikovaného práva, přičemž uplatňuje totožné námitky, které uváděla již v průběhu předchozího řízení a s nimiž se ve věci rozhodující orgány, jmenovitě zejména Nejvyšší správní soud, velmi pečlivě a podrobně vypořádaly. Ústavní soud toliko ve zkratce připomíná, že s ohledem na znění čl. 5 odst. 1 Dohody o sociálním zabezpečení bylo při výpočtu starobního důchodu stěžovatelky vycházeno z příjmů, kterých tato dosáhla v letech 1998-2006, kdy pobývala na území České republiky. Vlastní výpočet výše dávek sociálního zabezpečení Dohoda neupravuje, proto bylo postupováno na základě subsidiarity podle vnitrostátních právních předpisů. Ústavní soud v této souvislosti nesdílí přesvědčení stěžovatelky o diskriminaci její osoby ze strany orgánů veřejné moci. Skutečnost, že je vůči osobám, žadatelům o dávku důchodového pojištění, přístupováno odlišně v důsledku jiné právní úpravy aplikovatelné na jejich poměry (mimo jiné zohlednění skutečných výdělků osob, které po přesídlení na území České republiky pracovaly

dle čl. 5 odst. 1 Dohody a náhradní mechanismus jejich určení u osob, které po přesídlení nepracovaly dle čl. 5 odst. 2 Dohody, o jehož aplikaci stěžovatelka fakticky usiluje), nepůsobuje nerovné zacházení."

Žalovaná s odkazem na citované usnesení Ústavního soudu konstatovala, že ačkoliv si to žalobkyně jakkoliv odmítá přiznat, ČSSZ se v rámci správního řízení nedopustila žádného pochybení, a aplikace platných zákonných předpisů včetně Dohody vedla ke stanovení správné výše starobního důchodu. Námitka žalobkyně je irelevantní. K námitce žalobkyně, že „zaslané peníze přijala v dobré víře“, žalovaná uvedla, že žalobkyně při uplatnění žádosti o předčasný starobní důchod podle § 31 zákona prostřednictvím dne 13.10.2006 na její IV. straně projevila vůli přiznat starobní důchod od 22.1.2007 a při té příležitosti současně prohlásila, že po přiznání starobního důchodu nebude vykonávat výdělečnou činnost. Je tak zcela jednoznačné, že žalobkyně si byla velmi dobře vědoma podmínek provázející přiznání starobního důchodu podle § 31 zdp, a podmínek nároku na jeho výplatu v případě současného výkonu výdělečné činnosti, zakotvených v § 37 odst. 2 zákona, dle něhož výplata starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 30 nebo § 31, nenáleží do dosažení důchodového věku, pokud je vykonávána výdělečná činnost nebo je poskytována podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci; ode dne dosažení důchodového věku se posuzují podmínky pro výplatu starobního důchodu obdobně podle odstavce 1. Bylo by totiž nelogické, pokud by zákonodárce na straně jedné umožnil řešit sociální situaci pojištěncům dřívějším odchodem do důchodu s vědomím trvalého negativního dopadu na výši důchodové dávky, a na straně druhé těmto pojištěncům ponechal možnost vykonávat výdělečnou činnost. Žalobkyně tudíž musela předpokládat, že v případě výdělečné činnosti po 22.1.2007, respektive do dosažení důchodového věku, při pobírání předčasného starobního důchodu přiznaného podle § 31 zákona jí výplata této důchodové dávky nebude náležet. Žalobkyně tedy nese plnou odpovědnost za jednotlivé splátky na tomto důchodu vyplacené, stejně jako za vzniklý přeplatek. Závěrem žalovaná setrvala na svém rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby.

Ze zaslaného obsáhlého dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že údaje uvedené ve vyjádření ze dne 15.12.2016 odpovídají obsahu spisu; napadené rozhodnutí ze dne 11.3.2016 bylo vypraveno dne 14.3.2016, ale není založen doklad o jeho doručení zástupci žalobkyně (15.3.2016). Dále ze spisu vyplývají následující skutečnosti:

** Rozhodnutím ze dne 26.6.2013 ČSSZ žalobkyni přiznala od 22.1.2007 starobní důchod před dosažením důchodového věku (§ 31 odst. 1 písm. a) zákona) ve výši 4.042,-Kč měsíčně, to však bylo k námitkám žalobkyně zcela změněno rozhodnutím ze dne 27.1.2014 tak, že*

1. Podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) a § 31 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění účinném do 31.12.2007 a ustanovení čl. 4 odst. 1, 2, ustanovení čl. 5 odst. 1, ustanovení čl. 6 a ustanovení čl. 7 odst. 1 Dohody se od 22.1.2007 přiznává žalobkyni starobní důchod ve výši 4.213,- Kč měsíčně.

2. Žalobkyni podle § 37 odst. 2 zákona výplata starobního důchodu náleží za dobu od 22.1.2007 do 22.5.2007.

3. Žalobkyni podle § 37 odst. 2 zákona výplata starobního důchodu nenáleží za dobu od 23.5.2007 do 21.1.2010.

4. Žalobkyni podle § 37 odst. 1 zákona výplata starobního důchodu náleží od 22.1.2010.

Podanou žalobu proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 27.1.2014 zdejší soud rozsudkem č.j. 16Ad 16/2014-101 ze dne 30.4.2015 zamítl, stejně tak zamítl NSS rozsudkem ze dne 15.10.2015 č.j. 5Ads 126/2015-47 kasační stížnost žalobkyně proti rozsudku krajského soudu.

* Rozhodnutím č. I ze dne 7.3.2014 podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona a podle čl. 4 odst. 1, 2, čl. 5 odst. 1 a čl. 6 a čl. 7 Dohody ČSSZ uvolnila žalobkyni od 22.1.2010 starobní důchod (před dosažením důchodového věku), který činil 5.946,-Kč měsíčně a o podaných námitkách rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 5.5.2014 č.j. X, kdy zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí č. I ze dne 7.3.2014 a následně podanou žalobu *zdejší soud rozsudkem ze dne 16.7.2015 č.j. 16Ad 47/2014-52 zamítl* a mimo jiné v něm uvedl, že žalovaná v rozhodnutí č. I. ze dne 7.3.2014 pochybila, když ve výroku uvedla, že se od 22.1.2010 uvolňuje starobní důchod, jelikož *správně mělo být použito slovo zvyšuje*, jak je zcela zřejmé ze znění příslušného § 56 odst. 1 písm. b) zákona, dle něhož bylo postupováno, což vyplývá z odůvodnění tohoto rozhodnutí a toto pochybení nemající vliv na zákonnost rozhodnutí nebylo napraveno ani rozhodnutím o námitkách, ale ani tak nelze dojít k závěru, že by mohlo být způsobilé ke zjištění, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné (*podaná kasační stížnost byla zamítnuta rozsudkem NSS ze dne 2.12.2015 č.j. 4Ads 196/2015-52 a poté Ústavní soud usnesením ze dne 29.8.2016 č.j. I. ÚS 652/16 ústavní stížnost odmítl* podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu, jako návrh zjevně neopodstatněný).

* Také je založen Rozpis plateb a náležitostí za období od 22.1.2007 do 21.2.2014 ze dne 5.5.2014, který je zcela totožný s odůvodněním rozhodnutí ČSSZ ze dne 22.5.2014. Dále jsou založeny 3 listiny vztahující se zřejmě k doplatku přiznaného důchodu žalobkyně za období od 22.1.2007 do 21.2.2014, z nichž je zcela zřejmé, že doplatky důchodu byly zaslány žalobkyni na účet, kdy je uvedeno „Poukaz dne 28.4.14, splatný do 21.5.14“, dále je uvedeno „Poukaz 13.02.2014 (42.354,-Kč) a 19.02.2014 (6.380,-Kč)“ společně s dalšími čísly, jejichž význam není zcela jednoznačný pro osoby mimo ČSSZ.

* Dále ze založeného Oznámení o vyúčtování důchodu ze dne 25.6.2013 adresovaného žalobkyni vyplývá, že jí žalovaná poukazuje formou jednorázového doplatku na její osobní účet částku 199.129,-Kč, tj. vyúčtování důchodu žalobkyně za období od 22.1.2007 do 22.9.2010; také bylo uvedeno, že bude-li z technických důvodů nezbytné provést vyúčtování na další období, bude o něm informována ve zprávě pro příjemce na poštovní poukázce nebo na výpisu z jejího osobního účtu.

* Dle sdělení ruského nositele pojištění (Penzijní fond RF) doručeného ČSSZ dne 26.11.2012 byl žalobkyni na základě její žádosti ze dne 23.9.2010 od uvedeného dne přiznán starobní důchod podle ruských právních předpisů, když jí nebyl přiznán důchod podle českých zákonů, a vyplácen jí byl doposud. Poté dne 6.2.2014 ČSSZ sdělila ruskému nositeli pojištění s odkazem na jeho dopis ze dne 9.7.2013, že žalobkyni uvolnila ČSSZ od 22.1.2010 výplatu starobního důchodu přiznaného jí od 22.1.2007 na základě potvrzení bankovního úřadu o úhradě vyplacených dávek ruské penze za období od 22.9.2010 od 30.6.2013, což žalobkyně doložila.

* Zpodání MPSV ze dne 17.6.2014 podepsaného JUDr. J. B., vrchním ředitelem sekce sociálně pojistných systémů, jímž byl reagováno na podání žalobkyně ze dne 30.5.2014, vyplývá, že na podání žalobkyně ze dne 28.2.2014 bylo reagováno dopisem ředitele odboru sociálního pojištění Ing. T. M., MBA, ze dne 14.3.2014, v němž bylo uvedeno, že ČSSZ zaslala telegrafickou poukázkou dne 10.2.2014 žalobkyni částku 40.000,-Kč, dále na její účet u peněžního ústavu dne 19.2.2014 doplatek za období od 22.1.2007 do 21.2.2014 ve výši

42.354,-Kč a dne 24.2.2014 další doplatek za totéž období ve výši 92.392,-Kč a také dne 24.2.2014 únorová splátka důchodu ve výši 6.380,-Kč a od března 2014 byla zařízena pravidelná lhůtová výplata důchodu ve výši 6.380,-Kč. K námitce žalobkyně, že jí ČSSZ zaslala tyto finanční částky bez jakéhokoliv vysvětlení, bylo *v podání ze dne 17.6.2014 odkázáno na konkretizaci částek podaných dopisem MPSV ze dne 14.3.2014, kdy důvodem tohoto postupu ČSSZ byla právě snaha urychleně řešit sociální situaci žalobkyně tím, že doplatky starobního důchodu byly zaslány co nejdříve, tedy ještě před zasláním rozhodnutí ČSSZ. Charakter zaslaných částek ČSSZ proto objasnila až v rámci vydaných rozhodnutí – viz rozhodnutí o námitkách ze dne 5.5.2014 či rozhodnutí ze dne 22.5.2014 (část odůvodnění týkající se rozpisu plateb a náležitostí).*

Žalobkyně v podání ze dne 19.1.2017, jímž reagovala na vyjádření žalované, setrvala na podané žalobě s tím, že z jejího pohledu nebyly uvedeny žádné skutečnosti, které by ovlivnily důvodnost její žaloby. Pokud žalovaná tvrdí, že po přiznání starobního důchodu protiprávně vykonávala výdělečnou činnost, je důkazní břemeno v tomto směru na ní. Současně ale žalovaná musí uvést, jak jí v době do rozhodnutí o její žádosti poskytovala finanční prostředky na zajištění životních potřeb. Žalovaná zcela opomíjí skutečnost, po kolika letech o žádosti skutečně rozhodla, že o této rozhodla opakovaně chybně a zejména opomíjí, kdy a za jakých okolností jí důchod fakticky začala vyplácet. Žalovaná, ač zcela nepochybně měla a má přehled o její pracovní činnosti, jí důchod přiznala. Pokud tedy, jak nyní žalovaná tvrdí, nárok na důchod neměla, neměla jí jej přiznávat a ani vyplácet. Ona peníze přijala v dobré víře a tuto její dobrou víru žalovaná nemůže žádným způsobem úspěšně zpochybnit, a to ani tvrzeními uvedenými v jejím vyjádření.

Žalovaná dne 27.2.2017 v podání setrvala na svém vyjádření ze dne 15.12.2016, netrvala na nařízení jednání a uvedla, že žalobkyně opakovaně poukazuje na liknavost při rozhodování, ovšem přitom zcela záměrně opomíjí, že především liknavost ruského nositele pojištění způsobila dlouhou dobu řízení, kdy v mezidobí žalobkyně uplatnila další žádost o starobní důchod, aniž by vyčkala řízení, které žalovaná zdlouhavě s opakovanými urgencemi vedla s ruským nositelem pojištění k prokázání dob pojištění, které žalobkyně získala podle ruských právních předpisů a které měly rozhodující vliv pro nárok na starobní důchod.

Dne 23.3.2017 žalobkyně sdělila, že nesouhlasí s tím, aby o věci samé bylo rozhodnuto bez jednání a v případě úspěchu bude uplatňovat právo na náhradu nákladů řízení, jejíž výši bude specifikovat při ústním jednání.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., *soudní řád správní*, v platném znění (dále jen *s.ř.s.*), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění, Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4, 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení; zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo; zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému; právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

Dle § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. jestliže důchod byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, protože příjemce důchodu nesplnil některou jemu uloženou povinnost, přijal důchod nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo vědomě jinak způsobil, že důchod nebo jeho část byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, má plátce důchodu vůči příjemci důchodu nárok na vrácení, popřípadě náhradu nesprávně vyplacené částky.

V této věci se žalobkyně podanou žalobou domáhala zrušení napadeného rozhodnutí z důvodů v ní uvedených. Soud pak na základě všech zjištěných skutečností v této věci *dospěl k závěru o důvodnosti žaloby proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 11.3.2016*, jímž zamítla námitky žalobkyně a rozhodnutí ze dne 22.5.2014 potvrdila, i když i z jiných důvodů než uváděných žalobkyní, jelikož shledal, že *jsou dány podmínky nejen pro zrušení napadeného rozhodnutí žalované, ale i jemu předcházejícího rozhodnutí, pro vady řízení spočívající v níže uvedených důvodech a věc vrátil žalované k dalšímu řízení* (§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 s.ř.s.), jak je uvedeno *ve výroku I. rozsudku*. Rozhodnutí byla zrušena pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a také proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisem a také v nich nemá oporu, což způsobuje vady řízení.

Předcházející rozhodnutí ze dne 22.5.2014 je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, neboť z něho není vůbec patrné, čeho se vlastně týkala rozhodnutí ze dne 26.6.2013 a č. I ze dne 7.3.2014, na jejichž základě dle žalované byla provedena zdvojená výplata starobního důchodu a vůbec není zjistitelné, v čem konkrétně spočívá zavinění žalobkyně na vzniku předmětného přeplatku starobního důchodu. Z odůvodnění není ani zřejmé, zda data tam uvedené ohledně vyplacení doplateků jsou data, kdy ČSSZ částky poukázala či se jedná o dny, kdy byly částky žalobkyni doručeny poukázkou či na její účet.

S ohledem na zjištění, že je nepřezkoumatelné předcházející rozhodnutí žalované ze dne 22.5.2014, je tedy zatíženo naprosto stejnou vadou i rozhodnutí ze dne 11.3.2016, jímž bylo rozhodnutí ze dne 22.5.2014 potvrzeno, když nepřezkoumatelnost rozhodnutí zjišťuje soud *ex offio* a nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí je pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí. K učinění takového závěru soudem není zapotřebí namítání nepřezkoumatelnosti žalobcem; dojde-li soud k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je, aniž by se námitkami žalobce musel věcně zabývat (viz rozsudek

NSS ze dne 9.6.2004 sp.zn. 5A 157/2002 publikovaný ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 359/2004). V této věci žalobkyně nepřezkoumatelnost namítala, proto se soud jejími námitkami zabýval.

Napadené rozhodnutí ze dne 11.3.2016 je v podstatě též nesrozumitelné pro značnou obsáhlost způsobenou nadbytečným množstvím informací, které se přímo netýkají rozhodnutí napadeného námitkami žalobkyně, proto nelze než zdůraznit, že obsah odůvodnění rozhodnutí o námitkách se má plně věnovat předmětnému napadenému rozhodnutí a nikoli se věnovat ve značné míře výčtu námitek podaných žalobkyní proti jednotlivým rozhodnutím v této věci, které ale nejsou předmětem tohoto řízení a navíc jsou známa žalované i žalobkyni, jakož i soudu, neboť žalobkyně využívá všech možností opravných prostředků proti rozhodnutím týkajícím se jí požadovaného starobního důchodu, o který požádala v roce 2006, čímž se také podílí na určité nepřehlednosti obsahu dávkového spisu. Je tedy naprosto nadbytečné uvádět, o kolikáté řízení o námitkách se jedná, přičemž hlavní důvod, pro který bylo námitkami napadené rozhodnutí vydáno, se v podstatě vytrácí. Odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 11.3.2016 totiž kupodivu postrádá zcela jasné a pro žalobkyni srozumitelné vyjádření rozhodných skutečností, na jejichž základě podle žalované muselo být žalobkyni zřejmé, že se jedná o duplicitní plnění a peníze zaslané žalovanou jí právem nenáleží a tedy jejich přijetím a nevrácením došlo k přeplatku na starobním důchodu. Rovněž není zřejmé, z jakých důvodů ČSSZ usnesením ze dne 19.6.2014 přerušila řízení o námitkách žalobkyně proti rozhodnutí ze dne 22.5.2014 a kdy předmětné překážky pominuly, proto bylo pokračováno v řízení. Smysl také nedává obsah věty na straně 3 napadeného rozhodnutí ve čtvrtém celém odstavci, že žalobkyně ani OSSZ Plzeň ani ČSSZ neohlásila, že pobírá starobní důchod z Ruské federace, když žalobkyně celou dobu bydlí v M. L., které spadají pod Okresní správu sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Cheb a nikoli OSSZ Plzeň, kde navíc existují dokonce tři OSSZ: Plzeň-město, Plzeň-jih a Plzeň-sever. Žalovaná se dle názoru soudu ani plně nevypořádala s námitkami žalobkyně ze dne 11.6.2014 proti rozhodnutí ze dne 22.5.2014, kdy zejména namítala jeho nepřezkoumatelnost pro absenci jakéhokoli odůvodnění a zejména odkazu na příslušná rozhodnutí, když po vydání v něm zmíněných rozhodnutí ze dne 26.6.2013 a 7.3.2014 žádnou platbu neobdržela; rovněž namítala, že dle ní nebyla dosud správně určena výše předčasného (starobního) důchodu.

Ze všech zjištěných skutečností zcela jednoznačně vyplývá, že žalobkyně kromě podání ze dne 25.6.2013 ohledně částky 199.129,-Kč nebyla žalovanou informována při zaslání jakékoliv další částky, za jaké období jí byl doplatek na přiznaném starobním důchodu zaslán a vyplacen, neboť jak vyplývá zejména z podání MPSV ze dne 17.6.2014, informována byla až následně v rozhodnutích ze dne 5.5.2014 či 22.5.2014, tudíž na ni nelze klást zavinění přeplatku tím, že přijala zdvojenou výplatu starobního důchodu, když nebyla informována o tom, k jakému období se předmětné částky vlastně vztahují. Navíc ani v jednom z rozhodnutí ze dne 26.6.2013 a 7.3.2014, na které rozhodnutí ze dne 22.5.2014 odkazuje, nebyla uvedena žádná částka týkající se doplatku starobního důchodu, v obou byla pouze uvedena výše důchodu náležejícího žalobkyni od tam uvedeného data a opravdu nelze očekávat od pojištěnce, že si vypočítá přesnou výši doplatku, který mu za tak dlouhé období jako v této věci má žalovaná vyplatit i s přihlédnutím k valorizacím důchodu v předmětném období. *Zdvojená výplata starobního důchodu tudíž spočívá jedině a pouze na žalované, která si*

dostatečným způsobem neohlídala po vyčíslení doplatku na starobním důchodu žalobkyně jeho následné vyplacení. Soud sice uznává, že délkou celého řízení od podání žádosti žalobkyně prostřednictvím OSSZ Cheb dne 13.10.2006 o starobní důchod podle § 31 zákona, tj. o starobní důchod před dosažením důchodového věku, s požadavkem jeho přiznání od 22.1.2007, se obsah dávkového spisu stal dosti nepřehledným, když délka řízení byla způsobena hlavně kvůli nespolečnosti Penzijního fondu RF, který jednak nereagoval na požadavky ČSSZ rychle, ale zejména neuvedl vždy všechny rozhodné skutečnosti mající zejména vliv na přiznání i výši požadovaného důchodu, tj. doby pojištění získané žalobkyní v RF. Tyto skutečnosti ostatně zdejší soud konstatoval i v rozsudku ze dne 30.1.2013 č.j. 16Ad 67/2011-100 i ze dne 30.4.2015 č.j. 16Ad 16/2014-101. Nárůst obsahu dávkového spisu nastal i díky další žádosti žalobkyně o starobní důchod, jejím stížnostem a opravným prostředkům proti rozhodnutím vydaným ČSSZ a následným žalobám i kasačním stížnostem a též i ústavní stížnosti, když řízení o nich se dost často i překrývala. Nepřehlednost dávkového spisu však nemůže jít k tíži žalobkyně v tom směru, že by svým jednáním zapříčinila vznik přeplatku na starobním důchodu, jak tvrdí žalovaná, když navíc v žádném z jejích rozhodnutí v této projednávané věci, tj. ze dne 22.5.2014 a 11.3.2016, nebylo vůbec specifikováno, jakým způsobem žalobkyně naplnila dikci § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., tedy jak nesplnila některou jí uloženou povinnost, přijala důchod nebo jeho část, ačkoliv musela z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel. Jak vyplývá z dávkového spisu, žalobkyně nebyla předem ani při zaslání shora uvedených částek doplateků v roce 2014 informována, za jaké období jí byl zaslán žalovanou doplatek důchodu, když navíc v mezidobí došlo i ke zvýšení již přiznaného starobního důchodu, tudíž další nesrozumitelnost pro pojištěnce i s přihlédnutím k tomu, že v této věci bylo o výši důchodu rozhodnuto nejprve rozhodnutím ze dne 26.6.2013, jehož výrok však byl zcela změněn rozhodnutím ze dne 27.1.2014.

V dané věci se s ohledem na všechny zjištěné rozhodné skutečnosti jedná toliko o administrativní pochybení ze strany žalované, které za současné situace nelze hodnotit jako jednání ze strany žalobkyně opravňující žalovanou k postupu dle § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. Nelze ani přehlédnout, že v celkové výši nejsou v souladu ani částky vyplacené žalovanou žalobkyni, kdy nejprve telegrafickou poukázkou jí byla dne 10.2.2014 zaslána částka 40.000,-Kč bez uvedení období, k němuž se vztahuje, poté za období od 22.1.2007 do 21.2.2014 na účet žalobkyně u peněžního ústavu dne 19.2.2014 zaslána částka 42.354,-Kč, tj. celkem 82.345,-Kč, a dne 24.2.2014 další doplatek za totéž období ve výši 92.392,-Kč, tj. o 10.047,-Kč více, když shodná nejsou ani data ohledně vyplaceného doplatku za uvedené období, jelikož v odůvodnění rozhodnutí ze dne 22.5.2014 bylo uvedeno, že částky 42.354,-Kč a 92.392,-Kč byly vyplaceny dne 13.2.2014, což však není v souladu s obsahem shora citovaného podání MPSV ze dne 17.6.2014.

Žalobkyně se však zcela mylí v tom směru, že jí žalovaná neměla důchod přiznat, když věděla, že vykonává pracovní činnost, protože pouze žadatel o důchod může nakládat se svojí žádostí, tj. například změnit datum, od něhož požaduje přiznání důchodu, nikoli žalovaná; jelikož žalobkyně nezměnila datum, od něhož požadovala přiznání starobního důchodu dle § 31 zákona, proto starobní důchod žalovaná přiznala od požadovaného data. Rovněž její přesvědčení o tom, že dosud nebyla správně určena výše jejího předčasného (starobního)

důchodu, nemá opodstatnění zejména s ohledem na shora citované vyjádření Ústavního soudu v její věci.

Soud předpokládá, že mu žalovaná předložila kompletní dávkový spis, z něhož ale nevyplývá žádné pochybení žalobkyně při přijetí zaslaných částek doplatku na starobním důchodu za období od 22.1.2007 do 21.2.2014 v celkové výši 134.746,-Kč, k níž lze připočítat i částku 40.000,-Kč, ač u ní v odůvodnění rozhodnutí ze dne 22.5.2014 nebylo uvedeno, k jakému období se vztahuje. Žalovaná proto ve věci nevydá žádné další rozhodnutí ohledně předmětného přeplatku v částce 53.989,-Kč (k datu 22.5.2014) a bude pouze žalobkyni písemně informovat, jakým způsobem řízení ukončila. Příště snad bude spolupráce mezi jednotlivými odděleními ČSSZ fungovat bez problémů, aby se již neopakovaly obdobné přehmaty, kvůli nimž dojde k vyplacení větší částky na důchodové dávce, než pojištěnci skutečně náleží. *Nezbývá než opakovaně konstatovat, že rozhodovací i následná činnost žalované je někdy i chaotická, kdy v jedné věci tzv. pravá ruka neví, co činí levá ruka, i když si je soud samozřejmě vědom množství jí vydávaných rozhodnutí i jiných úkonů s tím spojených.*

Dále soud podotýká, že jeho právním názorem je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s. a také připomíná, že dle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. *v této věci k datu 11.3.2016.*

O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně, která měla ve věci úspěch požadovala náhradu nákladů řízení bez specifikace a jelikož soud shledal její nárok oprávněným, přiznal jí za zjištěné 3 úkony právní služby á 1.000,-Kč (*převzetí věci, sepsání žaloby a vyjádření*), tj. 3.000,-Kč, za 3 režijní paušály á 300,-Kč, tj. 900,-Kč a 819,-Kč (21% DPH z částky 3.900,-Kč), což je v souladu s § 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., *advokátní tarif*; tedy celkem 4.719,-Kč (advokát je plátcem DPH). Uvedenou částku uhradí žalovaná žalobkyni k rukám jejího zástupce, když stanovenou lhůtu považuje soud za přiměřenou.

Poučení : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 31. května 2017

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně